

Adı:

Soyadı:

Sınıf/No:

2020-2021 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

11. SINIFLAR FELSEFE DERSİ

I. DÖNEM 1.YAZILI SINAVI

SINAV

PUANI

.....

1. MÖ 6.yy-MS 2.yy arasında doğa filozoflarının açıklamalarında varlığı düzenleyen maddesel ilke (ilk neden) hangi kavramla ifade edilmiştir?

A) İdea B) Logos C) Arkhe D) Oluş E) Değişim

2. Aşağıdakilerden hangisi Antik Çağ (MÖ 6.yy-MS 2.yy) dönemi filozoflarından biri değildir?

A) Thales B) Herakleitos C) Anaksimenes
D) Anaksagoras E) Descartes

3. Ustanın biri ormanda gezerken yaşlı bir ağaca rastlar. Ağacın dallarına keser, toplayarak atölyesine götürür. Dalları yontar ve şekil verir. Sonunda bir sandık yapar. Metinde geçen "usta" ve "sandık" kavramları Aristoteles'in aşağıda verilen hangi nedenleriyle sırasıyla karşılık gelmektedir?

A) Fail neden-Formel neden
B) Maddi neden-Ereksel neden
C) Ereksel neden-Maddi neden
D) Maddi neden-Formel neden
E) Fail neden-Maddi neden

4. Varlıklarla, insanla alakalı sistemli ve yalnızca akla dayanan ilk düşünce sisteminin İyonya'da ortaya çıkması tesadüf değildi; Mezopotamya, Mısır, İran ve Fenike kültürlerinden etkilenmiş olan Milet kenti tarım ve denizciliğin geliştiği oldukça işlek liman kentidir. Ekonomik yapının ileri düzeyde olması, bilgi birikiminin varlığı ve hoşgörüyü de beraberinde getirmiştir. Yani Milet kentindeki ortam farklı inanç ve düşüncelere izin verecek kadar hoşgörülüdür. Bu elverişli ortam Thales gibi düşünürlerin çıkmasına olanak hazırlamıştır. Bu parçada, felsefenin Milet'te ortaya çıkmasını sağlayan hangi faktöre değinilmemiştir?

A-Yüksek refah düzeyine ulaşılması
B-Hoşgörü ortamının sağlanması
C-Bilgi birikiminin olması
D-Kültürel etkileşimin olması
E-Gelişmiş bir dile sahip olunması

- Bilgi insana göredir.
- Doğru bilgiye ulaşmak imkânsızdır.
- Bilgiye ulaşılsa bile, başkasına aktarılamaz.

5. Bu görüşler aşağıdaki ekollerden hangisine aittir?

A- Monistler C- Pluralistler E-Sofistler
B- Sezgiciler D- Atomcu filozoflar

6. İlk çağ filozofu Protagoras'ın "İnsan her şeyin ölçüsüdür." sözünden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

A) Hakikat ve değer yargıları insanlara göre değişir.
B) Hiç bir şey yoktur; olsa da bilinemez; bilinse de başkalarına bildirilemez.
C) Değişim ve çokluk sadece duyuların bir yanıltmacasıdır.
D) İnsan evrende gerçekliğe sahip tek varlıktır.
E) İnsan toprak, hava, su ve ateşin meydana getirdiği bir nesnedir.

7. "Değişmeyen tek şey değişmenin kendisidir." diyen ve her şeyin karşıtıyla aynı olduğunu, karşıtların aslında bir ve aynı şeyden ibaret olduğunu ifade eden filozof aşağıdakilerden hangisidir?

A- Herakleitos
B- Lao Tse
C- Demokritos
D- Ksenofanes
E- Platon

Sokrates, konuşmalarında, kendisinin hiçbir şey bilmediği gerekçesiyle, karşısındaki kişiye sorular yöneltir. Bu sorulara ve onlara aldığı cevaplara önce o kişinin ortaya koyduğu düşüncenin üstünlüğünü, temelsizliğini gösterir. Sorularında devam ederek, konuştuğu kişinin doğru düşünmeye ulaşmasına yardımcı olur. Kendi deyişiyle "ruhta uyku halinde bulunan düşünceleri doğurtmaya" uğraşır.

8. Sokrates'in bu yaklaşımının temelinde aşağıdaki görüşlerden hangisi vardır?

A- Bilgiye, o konuda uzman kişilerin görüşleri alınarak ulaşılır.
B- Bilgi, karşıt görüşlerin uzlaştırılmasıyla oluşur.
C- Saklı olan doğrular, insanın sorgulama yoluyla düşündürülmesi sonucu ortaya çıkarılabilir.
D- Apaçık olmayan gerçeklere, erdemli kişiler gibi, erdemsiz kişiler de ulaşabilir.
E- Doğrular, duyularımızın ve aklımızın kavrayabilme gücüyle sınırlıdır.

9. Sokrates'in bilginin açığa çıkarılması amacıyla kullandığı "karşılıklı konuşma" (diyalog) yönteminin aşamaları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) İroni-Kaotik
B) Kaotik-Septik
C) Maiotik-Septik
D) Maiotik-Arkhe
E) İroni-Maiotik

I) Epiktetos
II) Sokrates
III) Thales
IV) Aristoteles
V) Gorgias

10. Yukarıda Verilen filozoflardan hangileri Anadolu'da yaşamıştır?

A) I, II, III B) I, III, IV C) I, III, V
D) II, III, IV E) III, IV, V

11. Felsefenin ortaya çıktığı ilk dönemde filozoflar varlığın ana maddesini aramış ve verdikleri cevaplarda doğayı temel almışlardır. Aşağıdaki filozoflardan hangisi, varlığın ilk maddesini toprak, su, hava ve ateş olmak üzere dört unsur ile açıklamıştır?

A) Parmenides
B) Empedokles
C) Anaksagoras
D) Thales
E) Demokritos

"Platon, içinde yaşadığımız dünyadaki varlıkların gerçek olamayacaklarını düşünmüştür. Bunun da en önemli nedeni, onun gözünde söz konusu tikellerin varlığa gelip bir süre sonra yok olmaları, yani sürekli bir değişim içinde olmalarıdır. Zaman ve mekân içinde var olan tikelleri veya bireysel varlıkları sadece fenomenler, gelip geçici görünüşler olarak değerlendiren Platon, gerçekten var olanın doğanın ötesindeki değişmez tümeller ya da özler olduğunu öne sürmüştür."

12. Bu parçada sözü edilen, Platon'a göre gerçek varlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fenomen B) İdea C) Atom
D) Ateş E) Madde

Nigel Warburton'un ifadesiyle Platon oturduğu yerden felsefe yapmaktan hoşnut olabilirdi ama Aristoteles duyularımızla deneyimlediğimiz gerçekliği keşfetmek istiyordu. Aristoteles, hocasının formlar teorisini reddetmiş, bunun yerine, herhangi bir genel kategoriye anlamının yolunun, onun tikel örneklerini incelemek olduğuna inanmıştı. Yani bir kedinin ne olduğunu anlamak istiyorsanız kedi formu hakkında soyut düşünmek yerine, gerçek kedilere bakmalıydınız

13. Buna göre Platon ve Aristoteles'i birbirinden ayıran yön aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Platon somut olan âlemin gerçekler olduğunu kabul ederken, Aristoteles tam tersini savunmaktadır.
B) Platon her şeyin aslının duyu deneyiminde saklı olduğunu söylerken, Aristoteles asılları soyutlukta aramaktadır.
C) Platon gerçeğin ve asılların soyut olanda saklı olduğuna inanırken, Aristoteles somuta odaklanmak gerektiğini söylemektedir.
D) Aristoteles'e göre gerçek kedilere bakmak yerine, kedi formu hakkında soyut düşüncelere odaklanmak önemlidir.
E) Platon oturduğu yerden somuta odaklanarak felsefe yaparken, Aristoteles hakikati soyutta aramaktadır.

14. Sokrates'e göre erdem ve bilgi aynı şeydir; doğru davranış ancak doğru bilgiyle mümkündür. Ahlaklı olmak için iyiyi bilmek gerekir. Kimse bilerek kötülük etmez. Kötülük bilgi eksikliğinden kaynaklanır. Sokrates'in bu görüşlerine dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Erdem gelip geçici bir bilgidir.
B) Deneyimsel bilgi erdemın kaynağıdır.
C) Kötülük olmadan iyiliğin değeri yoktur.
D) İnsanın erdemli olmasının temelinde bilgi vardır.
E) Kötülük de iyilik gibi insanın seçimlerine bağlı olarak ortaya çıkar.

Tatlı, acı, soğuk, sıcak, renk ancak zihinde vardır. Gerçekte ise boşlukta savrulan ve rastlantı sonucu karşılaştıklarında birleşmeleri zorunlu olan varlıklar vardır. İşte asıl varlık, maddenin en küçük yapı taşına kadar bölünüp artık bölünemeyecek hâle gelindiğinde elde kalan son parçadır.

15. Demokritos'un görüşlerini yansıtan bu parçaya göre arkhe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünce B) Ateş C) Ruh
D) Atom E) Töz

Atina'da, zengin aileler oğullarını eğitim almak üzere Sofistlere gönderirlerdi. Sofistler öğrencilerini hitabet sanatında eğiten zeki hocalardı. Bunun için onlara yüksek ücretler ödenirdi. Onların aksine Sokrates hizmetleri için ücret almazdı. Aslında hiçbir şey bilmediğini iddia ederdi; dolayısıyla ne öğretebilirdi ki? Bu durum öğrencileri, ona gitmekten ve diyaloglarını dinlemekten alıkoymasa da onu Sofistlerin gözünde pek de sevilen biri yapmadı.

16. Buna göre Sokrates'in Sofistlerin aksine hizmetleri için ücret almama nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Maddiyata önem vermemesi
B) Sofistler kadar yetkin olduğuna inanmaması
C) Ücret talep etmenin öğrenci sayısını azaltacağını düşünmesi
D) Halkın ferah seviyesinin düşük olması
E) İnsanlara sonradan bilgi kazandıracağını düşünmemesi

Aristoteles'e göre, cesaret erdemi korkaklık ile gereksiz atılganlık arasında, cömertlik erdemi ise müsriflik ile cimrilik arasında davranabilmektir.

17. Buna göre erdemli olmak aşağıdaki ölçütlerden hangisine bağlıdır?

- A) Ortayı bulma B) Mutluluğu isteme
C) Adaletli davranma D) Bilgiyi temele alma
E) İyi ideasına uygun olma

18. Orta Çağ'da ikinci dönem Hristiyan felsefesi, Batıda din adamlarını yetiştiren manastır ve katedral okullarında gelişmiş, dini karakterli bir etkinlik olarak ortaya çıkmıştır.

Bu okullarda gelişen felsefeye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Skolastik B) Patristik C) Mitolojik
D) Antik E) Hellenistik

Skolastik felsefede teoloji egemendir. Felsefi açıklamalar dinsel kabullerin doğrultusunda yapılmaktadır. Akıl-inanç probleminde aklın yetersizliği vurgulanmış, bu eksikliğin inançla tamamlanabileceği düşünülmüştür. Bu nedenle kiliseye tam bağlılığın esas alınması gerektiği savunulmuştur.

19. Bu parçaya göre Skolastik felsefe için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Akıl her şeyin ölçütüdür.
B) Akıl tüm olan bitenleri kavrayabilir.
C) Akli olmayan görüşler eksiktir.
D) Akıl kısıtlı bilgiye ulaşabilir.
E) Akıl tümünden reddedilmelidir.

Antikçağın sonlarına doğru Hristiyanlığın ortaya çıkmasıyla beraber felsefi düşünüş farklı bir yapıya geçmiştir. Felsefi düşünüşte dini temele alan yaklaşım, İslamiyet'in doğuşuyla da bu özelliğini sürdürmüştür. Hristiyan ve İslam felsefesi düşünürleri bilgi konusunda inancın gerektirdiği kabuller ve aklın rolü üzerine farklı görüşler ortaya koymuştur. Aklın bir sınırı olduğunu, inanmak için akla gerek olmadığını savunanlar olduğu gibi; aklın inanılanı temellendirebileceğini savunan düşünürler de olmuştur.

20. Bu parçaya göre, 2-15. yüzyıl döneminde teolojik ve felsefi bilginin değerine ilişkin tartışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefe, teoloji üzerinde egemenlik kurmuştur.
B) Felsefe, bu dönemde en çok bilimsel çalışmalardan etkilenmiştir.
C) Kutsal metinlere felsefi şüphe ile yaklaşılmıştır.
D) Felsefe, ikincil bir bilgi olarak teolojinin tamamlayıcısı durumundadır.
E) Teoloji çalışmaları felsefeyi yok saymıştır.

CEVAP FORMU

1	A	B	C	D	E	11	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	12	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	13	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	14	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E

Erdal AYDEMİR
Felsefe Grubu Öğretmeni
Başarılar Dilerim